Resultaten consultatie aangepaste rapportage-vereisten pensioenfondsen DNB in verband met de Wet Toekomst Pensioenen

De Nederlandsche Bank (DNB) heeft op 16 januari 2024 de wijzigingen in de Regeling verslagstaten pensioenfondsen 2015 opengezet voor consultatie. De consultatie stond open tot en met 1 maart 2024.[1] Met deze publicatie beoogde DNB feedback op te halen over en tijdig inzicht te geven in de gewijzigde rapportageset voor pensioenfondsen.

In dit feedbackstatement gaat DNB in op de binnengekomen reacties en of deze reacties leiden tot aanpassingen van de rapportageset.
Een nadere uitleg bij het feedback statement:

- De opmerkingen zijn doorgenummerd en gegroepeerd naar algemene opmerkingen en de individuele staten.
- Onder "korte samenvatting reactie" wordt een samenvatting gegeven van de gemaakte opmerking.
- Bij "Reactie DNB" is samengevat hoe DNB de gemaakte opmerking weegt en hoe DNB met de opmerking omgaat.
- Onder "Wijziging" wordt iedere wijziging verstaan, zowel aanpassingen als aanvullingen op de geconsulteerde rapportagestaten.
- De reacties zijn gebundeld per rapportagestaat.

De taxonomie en de aanwijzingen zullen eind september 2024 worden gepubliceerd.

[1] Consultatiepagina Voorgenomen wijzigingen verslagstaten pensioenfondsen (dnb.nl)

Aanpassingen in de verslagstaten sinds de consultatie

Ten opzichte van de versie die is geconsulteerd zijn een aantal verslagstaten aangepast. Dit betreft:

J301-1B (Balans WTP)
- De bestemmingsfondsen 'solidariteitsreserve', 'risicodelingsreserve' en 'compensatiedepot' zijn opgenomen onder 'eigen vermogen' om consistentie te borgen met de tijdens de consultatieperiode gepubliceerde ORJ610. Deze posten tellen niet mee bij de toets op het (minimaal) vereist eigen vermogen.
- Binnen het eigen vermogen is het subtotaal 'toetsvermogen' opgenomen om duidelijk te maken welk gedeelte van het eigen vermogen meetelt bij de toets aan het minimaal vereist eigen vermogen.
- De post 'operationele voorziening' is vervallen. De voorziening voor uitvoeringskosten wordt apart onderscheiden binnen de technische voorziening.
- Met deze wijzigingen wordt aangesloten bij de tijdens de consultatieperiode gepubliceerde ORJ610.
- Kwartaalstaat K101-1B (Balans WTP) is op overeenkomstige wijze aangepast.

J401B (rekening van baten en lasten WTP)
- Toegevoegd is een overzicht 'Bestemming van het saldo van baten en lasten' omdat het eigen vermogen uit verschillende onderdelen bestaat (toetsvermogen, solidariteitsreserve/risicodelingsreserve en compensatiedepot).

J301-9A (specificatie operationele voorziening)
- Deze verslagstaat is vervallen omdat de post operationele reserve niet meer wordt onderscheiden op de balans.

Overige verslagstaten
- Enkele kleine tekstuele aanscherpingen en format-verbeteringen.

Hierna volgt een overzicht van alle openbare reacties op de consultatie en de reactie van DNB daar op.

NB: De jaarstaten zullen op basis van het definitieve besluit over gelijke aanpassingen met spreiden bij een solidaire premieregeling (zie: Internetconsultatie gelijke aanpassingen met spreiden) nog wijzigen. Dit zal niet in de komende te publiceren set voor boekjaar 2024 zijn maar pas daarna.

Algemene opmerkingen				
Nr.	**Partij**	**Korte samenvatting reactie**	**Reactie DNB**	**Wijziging (ja/nee)**
1	NBA	Wij constateren inconsistenties tussen de ORJ610 en de concept verslagstaten. Deze inconsistenties betreffen de behandeling van de solidariteitsreserve, de risicodelingsreserve, het compensatiedepot en de operationele voorziening, waarbij deze in de staten als verplichting worden aangemerkt, terwijl deze in de ORJ610 als componenten van het eigen vermogen kwalificeren. Wij verzoeken u met de Raad voor de Jaarverslaggeving nader overleg te hebben zodat een eensporige verslaggeving wordt bereikt, vooral voor wat betreft de balans en staat van baten en lasten van het pensioenfonds. Wij begrijpen dat voor toezichtvereisten een aantal andere verslagstaten door de toezichthouder wordt verlangd.	In de definitieve versie van verslagstaat J301-1B (Balans WTP) wordt aangesloten bij de tijdens de consultatieperiode gepubliceerde ORJ610. Hierdoor wordt binnen het eigen vermogen een onderscheid gemaakt tussen de posten die relevant zijn voor de toetsing aan het MVEV via het in de ORJ610 geïntroduceerde begrip “toetsvermogen” en de overige, bestemmingsfondsen zoals de solidariteits- en risicodelingsreserve en het compensatiedepot.	Ja
2	PF	Na het openstellen van de consultatie over de DNB-verslagstaten is de Raad voor de Jaarverslaggeving met de nieuwe uiting RJ 2024-2 gekomen. Deze ligt nu ter consultatie voor (tot 30 april 2024). Op een aantal belangrijke onderdelen – wanneer is er sprake van een reserve en/of een voorziening - kiest de RJ voor een andere route dan DNB. Wij willen in het kader van de consistentie ervoor pleiten dat door DNB zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de RJ-uiting en het jaarrekeningenrecht.	Zie reactie DNB op consultatiereactie nr. 1.	Ja
3	EY	Wij zagen ook expliciet de diverse nieuwe reserves genoemd worden (operationele voorziening, compensatiereserve, solidariteitsreserve en risicodelingsreserve). Als wij het goed begrijpen maakt de huidige kostenvoorziening onder nFTK dadelijk in WTP omgeving onderdeel uit van de operationele voorziening maar kunnen in de operationele voorziening ook nog andere reserveringen zitten. Kan dit nader worden geduid in de aanwijzingen?	In de definitieve versie van verslagstaat J301-1B (Balans WTP) is de post operationele voorziening vervallen en is de kostenvoorziening opgenomen onder Technische Voorzieningen. Dit sluit aan bij de ORJ610.	Ja

4	EY	Welke verschillen zitten er in de balans en P&L presentatie tussen Jaarrekening volgens RJ610 nieuw en de aangepaste staten?	Na de gedane aanpassingen in de verslagstaten zijn er geen wezenlijke verschillen meer tussen de jaarrekening volgens ORJ610 en de DNB-verslagstaten. Verschil bestaat nog wel in de gehanteerde terminologie. In de verslagstaten wordt aangesloten bij de Pensioenwet-term Solidariteits*reserve.* In de jaarrekening wordt de term Solidariteits*fonds* gebruikt. Hetzelfde geldt voor de risicodelingsreserve/fonds. Daarnaast wordt in de verslagstaten de term "technische voorziening risico deelnemers" gebruikt terwijl deze post in de jaarrekening "voorziening pensioenverplichtingen risico deelnemers" heet.	Nee
5	NBA	Momenteel maakt DNB per kwartaal en per jaar een selectie uit de verslagstaten van individuele pensioenfondsen openbaar. In deze consultatie ontbreekt het inzicht welke gegevens met welke frequentie openbaar gemaakt zullen worden. In het belang van het vertrouwen van het maatschappelijk verkeer in het pensioenstelsel en van wetenschappelijk onderzoek is de NBA voorstander van transparantie over gegevens van (individuele) pensioenfondsen. Mede doordat de gegevens in de jaarstaten op een gestandaardiseerde wijze worden gepresenteerd wat bijdraagt aan onderlinge vergelijkbaarheid. De NBA stelt wel voor een nadere discussie over het wenselijke transparantieniveau te voeren.	De gevolgen van de wijzigingen voor de verslagstaten voor de te publiceren informatie zullen nog worden onderzocht en zullen in de toekomst met partijen uit de sector worden besproken.	Nee
J307				
6	EY	Er hoeft geen inzicht meer gegeven te worden in de garanties en gestelde zekerheden. Vraag is waarom dit is of dat het al in een andere staat toegelicht moet worden.	Staat J307 vervalt, vanwege het hoge aggregatieniveau heeft deze informatie voor toezichtdoeleinden te weinig toegevoegd waarde. Specifieke informatie kan worden verkregen uit fondsdocumenten waaronder de Abtn.	Nee
J404				
7	NBA	Hier worden diverse doeleinden van premie gespecificeerd, dit doet vermoeden dat van de ontvangen totale (bruto) premie eerst al deze componenten worden afgezonderd, en wat er dan overblijft wordt in de persoonlijke pensioenvermogens	In staat J404 en in staat J405 wordt een uitsplitsing van de premie gevraagd om te zien waaruit deze is opgebouwd. Er ligt hieraan geen administratieve verwerking ten grondslag. De opstelling betekent ook niet dat de laatstgenoemde component "Premie voor	Nee

		gestort. Deze administratieve verwerking is vanuit een perspectief van deelnemerscommunicatie (de "kassabon") niet transparant en ook niet in overeenstemming met de beschrijving van het administratieve proces in het rapport van de expertgroep ketenchallenge "Inzicht door overzicht, Regie in pensioenuitvoering". In dat rapport wordt gepleit voor het verwerken van de bruto premie in de persoonlijke pensioenvermogens, en daarna het verrekenen van de diverse in deze staat genoemde posten met die persoonlijke pensioenvermogens. Het verdient aanbeveling in de verslagstaten dit proces van administratievoering te volgen, zodat inconsistenties tussen administratie en rapportage worden voorkomen.	opbouw van ouderdomspensioen en eventueel nabestaandenpensioen vanaf pensioendatum" zou "overblijven".	
8	PF	Het is onduidelijk hoe de vrijwillige premie moet worden ingevuld. Het lijkt voor de hand te liggen om in J404 te rapporteren over de daadwerkelijk ontvangen premie en in J405 alleen over de verplichte onderdelen. Dit is met name relevant bij verschil tussen de verplichte werkgeversbijdrage en de vrijwillige werknemersbijdrage.	Het klopt dat J404 gaat over de daadwerkelijk ontvangen premie en J405 alleen over de verplichte onderdelen. Dit zal worden toegelicht in de aanwijzingen.	Nee
J501B				
9	PF	In regel 186 staat een foutieve verwijzing: hier staat 'Overschot/ tekort bij toepassen van het gemiddelde van de 12 kalendermaanden (R186 – R087)', moet zijn 'Overschot/ tekort bij toepassen van het gemiddelde van de 12 kalendermaanden (R184 – R087)'.	Dit zal worden aangepast.	Ja
J502				
10	PF	Zijn deze staten in de WTP enkel voor flexibele premieovereenkomsten?	De vraag welke fondsen onder WTP het Vereist Eigen Vermogen moeten berekenen is breder dan alleen voor de verslagstaten. DNB zal hierover een beleidsuiting doen en de aanwijzingen voor de verslagstaten zullen hier in lijn mee worden gebracht.	Nee
J601-1B				

11	PF	Deze staat ziet in de nieuwe opzet alleen toe op de vastgestelde uitkeringen van pensioengerechtigden. De J601 ziet toe op alle soorten deelnemers. Vanwaar het onderscheid?	Bij pensioenfondsen kunnen in de nieuwe premieovereenkomsten voor actieven en slapers geen (uitgestelde) vastgestelde uitkeringen zijn toegezegd.	Nee
J601-2B				
12	PF	Moeten de kolommen over actieven en gewezen deelnemers ook voor flexibele premieovereenkomsten worden ingevuld?	Ja, dit zal worden toegelicht in de aanwijzingen.	Nee
J601-3				
13	PF	Bij regel 070 vraagt DNB het effect van de leeftijdsafhankelijke correctiefactoren op de TV risico fonds. Wat bedoelt DNB hier met TV risico fonds? Geldt deze vraag alleen voor FPR en niet voor SPR?	De toevoeging "voor risico fonds" is verwijderd. De vraag geldt ook voor de SPR.	Ja
J601-5				
14	PF	Regels 010-060: als de kostenvoorziening en de AO-voorziening in de operationele voorziening zit, dan komt de kostenvoorziening bijv. in J301B in de operationele voorziening (regel 338) en niet in de technische voorziening (regels 310/330).	In de definitieve versie is de kostenvoorziening als aparte regel opgenomen in de technische voorziening. De operationele voorziening is als balanspost vervallen.	Ja
J601-7				
15	PF	Regels 020 en 030: de kostenvoorziening is onderdeel van operationele voorziening en geen onderdeel van PPV. Bij pensionering worden geen kosten meer van het PPV afgehaald. Vraag: wat moet worden ingevuld in regel 030? En wat wordt bedoeld met vraag 060? Deze staat veronderstelt dat er maar 1 tarief is voor een bepaalde leeftijd, en er dus geen verschillende tarieven voor verschillende deelpopulaties zijn, bijvoorbeeld op grond van verschillen in levensverwachting.	Als bij pensionering geen kosten van het PPV worden afgehaald hoeft daar bij de invulling van regel 030 geen rekening te worden gehouden. Bij regel 30 wordt bijvoorbeeld de bijdrage aan het eigen vermogen vermeld als het gaat om een vastgestelde uitkering bij FPR. In de toelichting (regel 060) zal moeten worden opgenomen in hoeverre de getoonde cijfers in alle gevallen gelden of dat meerdere regelingen en/of deelpopulaties zijn waarvoor verschillende tarieven gelden. In dat geval hebben de cijfers alleen betrekking op de grootste regeling/deelpopulatie.	Nee
16	NBA	Deze staat veronderstelt dat er 1 tarief is voor een bepaalde leeftijd, en er dus geen verschillende tarieven	Deze staat moet alleen worden ingevuld voor de grootste basispensioenregeling en daarbinnen	Nee

		voor verschillende deelpopulaties zijn, bijvoorbeeld op grond van verschillen in levensverwachting. Wij weten niet of hier in de praktijk sprake van zal zijn, maar in ieder geval zou het goed zijn als deze staat deze flexibiliteit zou bieden.	eventueel voor de grootste deelpopulatie. Voor welke deelnemers de getoonde cijfers van toepassing zijn zal moeten worden toegelicht (in veld 060). Dit zal worden opgenomen in de aanwijzingen. Het is voor toezichtdoeleinden niet nodig om de cijfers voor elke regeling en/of eventuele deelpopulatie op te vragen.	
J606				
17	PF	Bij het macro langlevenrisico ontbreekt de nummering van de vragen, regels 116-120 in de tabel. Bij nummers 500, 510, 530 is onduidelijk wat exact gevraagd wordt bij elk nummer. Extra toelichting of aanwijzingen hierbij nodig. Nummers 650 en 730 lijken beide over het effect van aanpassing van overige actuariële grondslagen te gaan. Staat dit dubbel? Ook hiervoor is een extra toelichting of aanwijzing nodig.	De nummering bij de vragen is toegevoegd. Staat J606 zal in de aanwijzingen uitgebreid worden toegelicht. Op de genoemde punten verschilt J606 overigens niet met de al bestaande J605 (actuariële analyse voor FTK).	Ja
18	NBA en PF	Deze staat bevat teveel velden (In de reactie worden daarbij een aantal voorbeelden gegeven, bijvoorbeeld bij een waarde-overdracht kunnen de solidariteitsreserve of compensatiedepot niet worden gemuteerd).	Het uitgangspunt bij staat J606 – net als bij de huidige staat J605 – is om niet per mutatiesoort te kijken welke balansposten wel/niet gemuteerd kunnen worden, maar het mogelijk te maken om alle balansposten eventueel te kunnen muteren. Reden hiervoor is dat het niet voor alle mutatieregels al voldoende duidelijk is welke balansposten wel/niet kunnen muteren.	Nee
19	PF	Klopt het dat kolom 80, 'Mutatie technische voorzieningen voor risicofonds', van toepassing is op FPR en niet op SPR? Als het antwoord ja is, graag dit meenemen in de aanwijzingen. Als het antwoord nee is, welke onderdelen vallen hier dan onder?	De vraag wat onder technische voorziening risico fonds valt is breder dan alleen voor de verslagstaten. DNB zal hierover een beleidsuiting doen en de aanwijzingen voor de verslagstaten zullen hier in lijn mee worden gebracht.	Nee
20	NBA	De mutaties in componenten die als eigen vermogen worden beschouwd kunnen niet als onderdeel van de actuariële analyse naar voren komen, maar zijn onderdeel van de resultaatbestemming.	De resultaatbestemming onder WTP zal gebaseerd zijn op een verzameling toedeelregels. Deze regels kunnen afhankelijk zijn van de resultaatbron (bv beleggingsopbrengsten of langlevenrisico). De opzet van staat J606 is om zowel de verschillende resultaatbronnen te zien als de wijze waarop deze de onderdelen binnen het Eigen Vermogen beïnvloeden (de resultaatbestemming).	Nee

J607				
21	PF	Voor de nummers 010 en 020 is het onduidelijk wat er gevraagd wordt. Hiervoor is extra toelichting of zijn aanwijzingen nodig.	Dit zal in de aanwijzingen worden verduidelijkt.	Nee
K603				
22	PF	Regels 680-695 impliceren dat de premie wordt uitgesplitst naar OP en PP. Is het niet logischer om uit te vragen wat de deelnemersbijdrage is voor OP en PP vanaf de pensioendatum?	De term "Ouderdomspensioen" is verwijderd. Het gaat om de totale deelnemersbijdrage.	Ja
23	PF	Regel 990 impliceert dat het fonds deze optie ook kan uitsluiten. Is dat logisch?	Deze vraag staat ook in de huidige K602 (reglementenstaat voor FTK-contracten) en wordt in de praktijk in sommige gevallen met "Nee" beantwoord.	Nee
24	PF	Regel 1190 impliceert dat fondsen kunnen afwijken van het uniforme partnerbegrip. Is dat bedoeld?	Deze vraag staat ook in de huidige K602 (reglementenstaat voor FTK-contracten) en wordt in de praktijk in sommige gevallen met "Nee" beantwoord.	Nee
25	PF	Regel 1205 en 1275: hier ontbreekt de optie van een afwijkende definitie (bijvoorbeeld een % van de PG en/of een tijdelijk ANW-hiaat).	De mogelijkheid tot toelichting bij keuze 'Anders' is toegevoegd.	Ja
26	PF	Regel 1305: Het AOP kent doorgaans een andere salarisgrondslag dan de PG (i.v.m. dekking boven de AOP/WIA-grens en eventuele aanvulling over het salaris tot de AOP/WIA-grens). Deze antwoorden bieden daar geen ruimte voor.	De term is veranderd in salaris.	Ja